

DIHUNAMB!

Dastumaden miziek

Domènagnoù :

Louis HERRIEU

R. Morz

André MELLAD

Groëit

Aveit Breizh

er Morbihan

Un iwerien... Du think.

BUREU DIHUNAMB : Ru Karnot, én Oriant

(Dihuennet é admollein ha troein er peh e gavér é DIHUNAMB'.

DIHUNAMB !

DASTUMADEN MIZIEK

GROEIT

Aveit Breihiz er Morbihan

Prizieu :

UN NIVÉREN	deu Vlank
Eit Breib	4 real
ER BLÉAD { Eit Bro Frans	5 real
Eit er broieu aral....	6 real

Er homenandeu e ia adrebi ketan dé er blé beta ketan dé er blé arlerh hag e zeli bout pét érauk.

Kas en argand ha rab
er goulenneu, eit hum go-
menandein pé eit en devout
nivérenneu agen dastumaden,
d'ANDRÉU MELLAG,
ru Karnot, én Orian.

Kas el labourieu bag
el libérieu e sél er peh e
lakér én dastumaden, de
LOEIZ HERRIEU, ér Goh-
kér Penbored Kaudan
(Morbihan).

A pe iet de brénein un dra benak én tiér-guerh embannet
amen, laret perpet e hues guélet ou embann é Dihunamb.

III

Dalbet perpet chonj ag en dra-men : DIHUNAMB nen dé ket dastumaden deu pé tri dén hemb kin MES HANI OL ER VREIHIZ AG ER MORBIHAN. Nen dé ket aveit gouni argand de hennen pé de hennel é ma sautet, MES AVEIT SEKOUR ER VREIHIZ de gerhet én hent mat ha de gas ou bro ar huellat. Rak-sé pep guir Vreihad e zeli reñ en dorn d'emb eit ma hellou en dastumaden-men GOBÉR VAD ; hag er guellan fésón d'hé lakat d'hobér vad e zou klaskein dehi lénerion ha drest pep tra komenan-derion.

Ti A. AUGEREAU

15, ru er Fetañ (Rue des Fontaines) én ORIANT

e zalh é unan, eit er hornad, léh en tiér Peugeot, Rochet
Chetu amen lod a briñien en ti-men :
Marh-hoarn, eit gobér hent, garantet, sautet get péhen Peugeot,
get boellenneu Dunlop pé Michelin. 165 livr.
Er memb get rod libr, ha dornel, ar en aféh, giz
neüean 190 —

Marh-hoarn, ag er brauan get péhieu ag er hetan. 210 —
Rah er ronsed-hoarn-sé e zou montet é Ti Augereau get péhieu ag er hetan ; chetu
perak é ma garantet é ronsed-hoarn kehet él ma karz. "Lakat e lira péhen nôzé é
léh er ré uzet, aveit nitra, memb 5 plé arlerh ma vê prémot er marh-hoarn. Mar prémot
e leh aral, ne veet ket sur a vont chervijet elz ; rak en tiér a Bariz hag aféh aral ne
glaskant nameit un dra ; guerhein er muian hag er pellau guellan azotid.

E Ti Augereau hui e gayou eué Kiri-Tan — Fuzillenneu — Koutel-
leu — Autenneu hag Armaj a bap sord. — Konz e hrér brehoneg.

12-8

**ER BLUEN-FICHE D
HEMB PAR**

MOORE

**ne zivir guéh
erbet**

**MOORE'S
non leakable
fountain pen**

Hi hemb kin e hellér lakat ér ficed, ne veni
penatus, hemp doujein a huëlet el liù e tivir arnehi

Gouennet er RoL-marhadouer get MOORE'S FRENCH AGENCY, 9, Boulevard Poissonnière, Paris

TEMPZDI AG ER CHOÉ

(Epicerie de choix)

Ne vern petra e hues dobér anehon en hou ti a fed en ivaj pé en tempzerec (épicerie) kerhet de di LETTRY (IL LOHEZIC gueharal) ar gorn ru en Iiz ha ru des Colonies. Hui gavou inou kement tra e vé dobér anehon eit er gegin : sukr, kafé, halen, kateu, suan, gouleu, guin, guin-arlant, ivajou, Mat ha Marhadmat - Tad en ti e gonz brehoneg.

Er gueffan digemér e vou groeit de lénérized Dihunamb.

2-8

EN TRI KANSORT

Hoari farsus én ul loden *get en toñnieu*. 8 blank er péh ; 7 real er 5 ; 1 skoud en dek ; 22 real en 20.

Er ré e houlenou en droed de zisplég er péh-men e skriouet d'en E. F. En Taleg, é borh Pléheneg (dré Borh-Loeiz) én ul lakat un tinbr a zeu vlank aveit er reskond.

Almanak K. B. B.

eit 1908

Er gueffan Almanak e zou hani Kevredigeh Broadél Breih. Kavet e vé abarh, hanieu Sent er vro, er foérieu, soñnenneu a hep sord é galleg hag e brehoneg.

Er marhadmatan é eùé : 140 pajen aveit tri blank ! Ur poltred kaer, hani en E. En Estourbeillon gusket giz er vro, e zou énonn eùé. Kavet e vé de brénein é bureù Dihunamb. (5 blank dré er post).

BELZEU

D'er ré e fautou debé guerhein DIHUNAMB ni e rei un hantér blank aveit ou foén dré bep nivéren e huerheit.

Pédein e hramb guerherion DIHUNAMB pé hun mignoned en des plijet gété hum soursial a hun dastumaden de gas d'emb pep tri miz — d'er 1er a imbril, d'er 1er a hourhelén, d'er hetan a henoal. (pé gouil-Mikel ha d'er 1er a henvér — guerh DIHUNAMB goudé bout lakeit a kosté aveit er hart ag er huerheit. Ni ou fed de gas d'emb ar un dro en nivérenneu e vehé chomet gété, én ur pakad stardet mat, ur vanden arnehon hag ar er vanden ker liés tinbr a santim ma vou a nivérenneu ér pakad.

DIHUNAMB e gonzou ag el livreux e vou kaset DEU anché dehi, A pe ne vou kaset mameit unan e vou embannet hemb kin.

En dorskrídeu haset d'emb aveit bout mollet é DIHUNAMB ne veint ket dakoret d'er ré en dou ind kaset.

Dallbet perp chonj ag en dra-men : DIHUNAMB nea dé ket dastumaden deu pé tri dén hemb kih MES HANI OL ER VREIHIZ AG ER MORBihan. Nen dé ket aveit gouni argand de hennen pé de henneh éma sauet, MES AVEIT SEKOUR ER VREIHIZ de gerhet én hent mat ha de gas ou bro ar huellat, Rak-sé pep guir Vreihad e zeli rein en dòrn d'emb eit ma hellou en dastumaden-men GOBER VAD; hag erguellan feson d'hé lakat d'habér vad e zou klaskein dehi lénerion ha drest pep tra komenanderion.

Almanak K. B. B.

eit 1908

Er gueffan Almanak e zou hani Kevredigeh Broadél Breih. Kavet e vé abarh, hanieu Sent er vro, er foérieu, soñnenneu a hep sord é galleg hag e brehoneg.

Er marhadmatan é eùé : 140 pajen aveit tri blank ! Ur poltred kaer, hani en E. En Estourbeillon gusket giz er vro, e zou énonn eùé. Kavet e vé de brénein é bureù Dihunamb. (5 blank dré er post).

EN TRI KANSORT

Hoari farsus én ul loden *get en toñnieu*. 8 blank er péh ; 7 real er 5 ; 1 skoud en dek ; 22 real en 20.

Er ré e houlenou en droed de zisplég er péh-men e skriouet d'en E. F. En Taleg, é borh Pléheneg (dré Borh-Loeiz) ép ul lakat un tinbr a zeu vlank aveit er reskond.

Hoarnajereh eit glustreu ha tiér

Hag ol en treu e vén dober anché eit ur gegin, eit taemmet ha splannein un ti, eit pisketat ha jiboësat. Peudr jiboez ha mein-gid.

Ti a gonfians sautet ér blé 1886

J. BOULER, é borh Guidel (Morbihan)

Benuegier a bop sord hag eit labourat doar. Digoùenneren ag er merkeu ketan. Ribotou a bop sord. Ronsed-hoarn. Mikaniȝez houiat ag er c'hœu. marhadmat ha gouraet Kavein e liz'z é ti Bouler pêhien eit chanj er rô uzoet pé drailllet. Auzet e vén en treu drailllet. *Tud en ti e gonz hag e skriù e brehoneg.* 6-8

A DSKRIUÉR eit mollein hous unan:
Papérieu. — Limajeu.
Musik. — **Kartenneu.** — **Skedenneu.**
Er guellan adskriuér e hellet kavet e zou en TRIPLEX, Bd H. G. E. G.

Rénerion Dihunamb, hum chervij ag un adskriuér a di Dubouloz, ha koutant int a é labour.

Liu eit merchein el liénaj, merch FIRMA adalek 10 blanke vuredad.

J. DUBOULOUZ, 9, Boul. Poissonnière, Pariz.

TEMPZDI AG ER CHOÉJ
(Epicerie de choix)

Ne venn petra e hnes dober anchon en hou ti a fed en ivaj pén tempzrech (épicerie) kerhet do di LETTRY (ti LOHEZIC gueharal) ar gour ru en Iliz ha ru des Colonies. Hui gavou inou kément tra e vén dober anchon eit er gogiu : sukr, kafo, halen, katu, suar, gouleu, goin, guin-arlant, ivajou, Mat ha Marhadmat — *Tud en ti e gonz brehoneg.*

Er guellan digemér e vou groëit de iénorézied Dihunamb.

2-8

Kroaz ar Vretoned**Kevelen suhuniek groëit aveit Breihiz Bro Landregér**

Kroaz ar Vretoned e zou ur gevelen ag er ré huellan, skriuet e brehoneg mat get Breihiz guirion.

16 real er bléad aveit Breih ha Bro Frans ;
2 skouid eit er broieu aral.

Renér : en E. F. Vallée, ru Sant-Bened, é Sant-Brieg.

Er guellan hag er marhadmatun Almanak e hel bout kavet e zou

KONZEU FUR

Kantréerion ha Breihiz

C HETU en han é arriù. Kent ma vou pel é huéleemb é tichen én hur bro, ar en arvor drest pep tra, ur ioh dianvèzerion deit ne houian ket a bé kornad de gantréal ha de zigor ou beg doh en treu kaer e zou én hur bro. Kantréerion (touristes e hrér ag en duchentil-sé hag, aveit guir, kantréal ne hrant kin).

Ne laran ket é hrant fal : é mar a léh memb é hellant gobér vad ha turel argand get larganté. Neolah me larou d'em hanbroiz é teliant difi hoah-doh er ré-zé él doh en ol dianvèzerion. Er Vreihiz e zou téchet ré de heli kustumé en dianvèzerion, rak ma krédant é ma en ol gouiegeh get en dud a gér, kintret braù, e za de valé én ou mesk.

De getan pen, ret é d'oh, d'oh hui drest pep tra, Arvoriz, lakat mat én hou penneu penaus er hantréerion-sé nen dint ket Breihiz. Ne faut ket bout soéhet enta ma nen dé ket haval ou hizieu, ou farlant, ou guskemant doh hou ré. Él ma houiet reih :

Kant Bro kant kiz

Kant moéz kant hiviz !

En dud-sé en des kizieu ou bro él me hnes hui kizieu Breih. Pé ré er guellan ? Ne garehen ket laret é ma mat hur ré-ni ol, mes er péh e zou sur ataù hag er ré en des balëet un tammig el larou d'oh kerkous élonn, ré er réral e zou liés falloch eit hur ré-ni. Ne daly ket er boén trokein.

Sellamb doh en dianvèzerion-sé él ma sellehent ind dohemb pe iehemb d'ou bro : aveit plijadur en deulagad. Mes miramb hur hizieu hemb kemér ou ré ; aséamb gobér guel mar des treu dibalemort én hur bro, mes ne geméramb ket madeu er réral.

Un dra hemb kin hun es de gemér get er hantréerion : ou argand a p'ou rant d'emb Lauskamb ou zécheu geté.

Ur greden dal soehus e gavér liés én hur bro. Er Vreihiz e scI en dianvézerion él tud e vehé dresté. Nitra sotoh ! Breihiz, mem bredér, ni zou ni kerkrous bamdé él er ré e za de heaulat d'hur bro. Liés é tremen tuchentil étal hou ti, barh é kiri-tan ; mes marsé er hiri hag en tan e zou ar zelé. Hui e huel dillad burletus ha diaulek get en dud ; mes marsé en hantér anché e zou de béein. Er péh e hues hui ar hou kén e zou d'oh. Nen dé ket dob hui enta de gavet méh.

Saüet eûé hou krog ha hani-er Vreihiz a pe gleuet dianvézerion é konz énep d'emb pè d'hur bro. Beet fier é lch bout kouart dirak en dianvézour, ne vern piû é, ha ne vern a bé lch é ta ; ha nen det ket d'hum lakat edan é dreid.

Er Vreihiz e zou groeit aveit kommandein ha ne pas aveit bout kommandet. Kanbroiz ha kanbroadézed, n'ankoéhet ket en dra-zé.

Loeiz HERRIEU.

ALIEU MAT

Ur fal akustumans

CHETU arriu en amzér gaer. Ar er mèz bremen e vou hir em deùch labour hag er beizanted e glaskou gobér un dichuëh, memb un hun arlerh miren.

Kement-sé nen dé ket fal mes er péh e zou fal e ma en akustumans en des en darn muian ag en dud d'hum asten ar er héaut hemb nitra édandé. Er guellan feson de cherrein peuranté ha drougeu é ma honneh é ha gellein e hrén laret é ma elsé é tap el lod muian ag er Vreihiz guendr hag urléu.

Mar det enta d'hobér un hun ahoé, lakeit berpet édañnoh sihiér pé guel ur holhedad plouz groeit get sihiér aveit parrat doh endoar iein a sklasein hou koed hag a dennein arnoh arlerh pep sord drougeu.

Ur peizant.

SONNEN

Na toul, na tarh !

ALLEGRETTO

I

M'em es un tok ar lein me fen
Hag arnochon ur velouzen.

Me mam en des ur hapot guen,
Aveit monet d'en overen.

IV

Ha ! nen des abarh
Na feut erbet, na toul, na tarh,
Na toul, na tarh ;
Ha ! nen des abarh
Na feut erbet na toul, na tarh !

Eit mont d'er foér pé d'er marhad
Hi des unan du de lakat.

V

Prenet em es ur montr argand
Geton me zou gé ha koutant.

Me hoér en des un dantér sei
Brodet a zeheu hag a glei.

VI

Eit mont d'er pardonieu d'en han,
Bout hé des hoah ur hoéfig skan.

VII

Aveit lakat krol ér festeu,
Mem brér en des ur binieu.

VIII

Aveit monet de valé bro,
Prenet zou dehon ur vélo !

IX

Eit monet d'en overen bred,
Me zad e hoarn é sé éred.

X

Eit lahein jibér ar el lén,
Prenet en des ur fuzillen.

XI

Déh oé koéhet ar er gléren
Ni gredé oé torret é ben !

KELEN-GLAS.

Dihustelleu

Reskond d'en dihustelleu devéhan a Zihunamb

I. — En tan.

II. — En alhué.

III. — M'em es hadet ur goarieg. Mar da en éned d'hé débrein
nen dei ket me hoarh ; mes ma nen da ket en éned er hoarh e zei,

DIHUSTELLEU ARAL

I

Un dra milen èl eur, eur nen dé ket ;
Rond èl boul, boul nen dé ket ;
Ha krom èl falz ha falz nen dé ket ?

II

Ur boulonnig é kreiz èl lann ha ne goéh glaù meit ar é dok ?

III

Tri pautr mat hag e sel get ul lagad ?

(Dastumet é Bredeui).

SORBIENNIG

Penijen en avar

Ln ur gér, én Normandi, é chomé ur hoh pautr iouank, un dén ag er ré perhuéhan. Bout ma oé pinük bras, poén en doé é tispign ur blank eit derhel é di mist hag é stad. Un dé é las kemen a berh penneu er barréz de skarhein er cheminalieu. Merchet e oé en dé ma telié er homiser donet de huélet er cheminalieu, merchet e oé amand aveit er ré n'ou dezé ket sentet.

En hostiz e houié mat é oé ur cheminal de skarhein én é di. Mes, kentoh eit rein dek blank d'er skarhour, é lasak én é ben er skarhein é unan. Krapein e hrsas ur mitin én toul, hag é has betag en hantér : anont é oé un tachad stréh.

Get kalz a boén é tas de ben a voutein etré er vein ul loden a é gory, engorto é tezé el loden aral arlerh. Mes fariet en doé : n'hellé monet nag arauk nag ardran.

En é hoal chans, ean huché de sekour. Mes ne oé dén erbet ardro aveit er bleuet. Chom e hrsas pel amzér de huchal, ken ne oé kollet é nerh dehon ha prest kaer de zihuig.

En taul dehuéhan é amzion, soéhet petra oé arriù geton, hum lakas de ghah ar é lerh. N'er havezant é korn erbet ag é di. Mes, dré cheleuet mat, é tas déhé kleuet èl ur voéh goann é tichen ag er cheminal. Kavet en dén Nezé é oé bét aséet en diboéniein. Mes guélet e hrezér ne oé tu na tro d'en tennein meit dré hobér un toul ér vur. Klasket enta ur mason ha fondet er vangoér. A pe oé achiù el labour, é oé bét ret d'er minour péein dek livr d'er mason open bout bét ér prizon pad deuzek ér abéh.

(Diar er hanbroeg).

KREN LAVAREU

Groeit e vé préhésion get er péh a dud e vé.

En hani e houi hag e houlen
E zou sotoh eit en azén

Ur sah gouli n'hel ket chom en é saù.

Groeit ou des get ou beg ur hlom ne fondeint ket get ou dehorn. (En ur gonz a zeu zén iouank é timéein).

En Eutru Doué e hra mitin ha noz, mes er vestréz e hra kreisté (Eit er predeu).

Peb unan e zeli biüein doh é vichér.

Korn er beginerézed

MIROTON

Lakein de rouzein get un tam amonen deu pé tri ouignon trohet a dammigeu bihan; taulet ul loëiad bled arnehé. Lézet un herradig de rouzein, lakeit ar bañig souben hag un hantér guérennad guin guen Pe vou dariù en treu, trohet hou kig a dammeu ha lakeit ind ér soub (sauce) épad 5 minut.

Chervijet tuem skaut.

BOULIGEU KIG SOUBEN

Hachein hou kig menut, get un tammig persill, ur peu ouignon hag un tammig kig moh. Mesket ind ar en tan get un tam amonen hag un tam miriùg bara soubet é souben pé lèh. Groeit bouligen brasted un ui. Lakeit ind de boabein é lard-té tuem skaut.

Chervijet get soub-pik.

SOUB-PIK (sauce piquante)

Lakeit én ur gaserolen un tam amonen, deu ben ouignon trohet a dammeu menut un tammig persill. Lezet de rouzein Taulet ur huérennad deur hag un dapen guinègr, pébr ha halen. Lezet de boéhein ar é hoar 15 minut. Chervijet geton kig souben ha lakeit kornichon tro ha tro mar karet.

Er ganterà Iouanned.

UR LIHÉR MAT

Diarben Kevérereh er Skolie

Ur mestv-skol kristén, a Vrediah Jan-Baptist de La Salle, e skriù d'emb el lihér-men e leneet get plijadur :

Dihunamb karet,

Me chonj é kevéréin él er blé treménet ; ne pas hemb kin eit gouni primeu, mes eûé ha de getan rah, eit diskoein d'em hanbroiz hag asé ou lakat de gonpren peaus, hemb droug eit er galleg é hes moïand diskein brehoneg ér skolieu.

Nen dé ket és, allas ! boutein kement-sen é penneu er vugale ; diésoh hoaù marsé é ré ou zud. Kavet em es neoad mar a skolaer a volante vat. Disket em es déhé skriù ha lén er langaj e gleuant konz hag e gonzant ind memb bamdé. Disket ou des eûé, get kalz a blijadur, hou sorbiennu ha hou soñneneu.

Kement-sé e hra d'ein kredein peaus er guellan livr eit er skolie, en hanzi e hel er muian lakat er vugale de gemér goust eit er brehoneg e zou Dihunamb. Treu ken braù, Dihunamb kér, e zisket d'emb hep mis ! Trugéré a greiz kalon.

Neoad nen don ket deit de ben ag er péh oé me chonj gobér : diskein lén ha skriù ou langaj d'er Vreihiz bihan e za d'er skol eit deu pé tri blé hemb kin. Petra e hrant ind genemb ? Kol ou amzér, foñdein argand get livreu ne gonprenant meit du ha gaen énné, ha nitra kin. Pemp plé arlerh m'ou des diskolek, ne houiant mui gozik nitra d'oh er galleg. Laret en dra-zé d'er bôhl sel guéh ma hret tolp. N'hum glemmemb ket ni mîstr skol, ag en droug, ré zistér allas ! e hréet d'emb dré hou konzou. Pe garehè er geh vugale sé diskein skriù er brehoneg, ar en dro get er galleg, devéhatoh ind e hellehé gobér ou lihérieu ha rah ou zrea hemb sekour hañni : n'ankoéheent ket eûé ker fonnabl ou galleg.

Arauk ataù eit Doué hag er Vro !

X.

DRAMSEL
AR ER MIZ TREMÉNET

— De sul vask ha de sul kazimodo PAUTRED L.-V. ER VIKTOËR a Benkestén en des hoariet un trajeris *En Eutru Keriolet* dirak el loden vrasan a dud er barréz. Soñenneu *Dihunamb* e zou bet groeit inour dehé taul ha taul épard en hoari. É Bro-Guéné abéh nen des chet marsé ur bagad hoarierion ken apert él *Pautred Penkestén*. Inour dehé ha d'ær réral gobér eldé.

— É BREDEUI é hes hoah Breihiz guirion. Diskoëit ou des ou haranté doh ou Bro ha doh er brehoneg é tonet a vostad en 10 a vé, de cheleu doh Loeiz Herrieu. Un dra e zisko neoad penaus ér barrézig-sé, él é mar a unan, é ma mal d'en dud dihouesk : en « accordéon » er vouist-termeréz-sé deit a vész-bro e gemér léh er binieu, sonnér hur bro-ni. Ar gement-sen en des diazéet Loeiz é zeviz aveit solitein Bredeuiiz de garein muioh mui ou Bro, ou hizieu, ou lavar. Ne glaskamb ket pél azohomb er péh hun es édan dorn, rak ni hellehé fari la kemér kustumé fal er réral.

— D'er 17 è oé tolp eùé é SANTÉZ-ANNA, En D. Cadic ha Rieu-chapélérian é Santéz-Anna en doé kouvet rah kér de zonet de cheleu doh er varhed Ab Alor ha Loeiz Herrieu.

Ab Alor (Er Ber) en des konzet é galleg eit er ré ne houiant ket mui er brehoneg é Santéz-Anna : rak allas ! bout zou bremen én tachadig-sé eùé léh men des konzet guéharal mam-goh Jézuz er brehoneg doh Nikolazig, bout zou tud ha ne ziskant ket mui brehoneg d'ou bugalé. E mant doh hum grougein hemb gouiet dehé !

Ab Alor en des diskoëit dehé é ma sour un dén e houi deu langaj d'en hani ne houi nameit unan. Diskoëit en des eùé penaus er brehoneg e sekour de ziskein galleg hag é ma er Vreihiz e gonz hoah guellan er galleg é Frans abéh ; rak m'où des ur parland aral open er galleg.

Ar é lerh, Loeiz Herrieu en des konzet a Istoér Breih. Diskoëit en des petra é bet er Vreihiz guéharal, ha petra int hiniù, allas f ar ou goal. Laret en des de Gerannaiz kemér skuir ar hur bredér ag en Iverhon (Irlande) en des lakeit én ou fen seuel endro ou bro hag, aveit en dra-zé, e studi bremen en Iverhoneg. Get er iéh deit endro, é ma deit eùé er spered-bro ha get er spered-bro é ma deit Iverhoniz de gonpren é hellent biuein ha guellat ou stad ou unan-

kaer hemb sekour goarnemant Bro-Sauz Kroget in d'hobér kan-huerh (commerce) étrezé get tren a ou bro hag en-eurusted e za endro a nebedigeu. Kerannaiz groeit eldé Dalhet mat d'hou Fé, d'ær brehoneg, d'hou kizieu, ha disket tennein pourfît get en tren ag er vro.

LITORIEN

Un dén avarisius kollet dehon é drézol

Guélet e vé tud perhuéh
É lahein ou horv dalbéh
Aveit cherrein a ioheu
Argand én ou hredanseu.
Sellet doh en argand-sé
Hag ou hontein guéhavé !
Chetu ou slijadur, ou letiné dousan.
Kentoh aveit dispign er loden distéran
Ag en trézol ou des tolpet,
Guel e vou geté berpet
Hum huskein peur ha biuein séh,
Klask en alézon mar-a-huéh !
Tud avarisius, petra e chonjet hui ?
De dolpein hemb arsaù é laket hou soursi !
Mes laret d'ein, mar plij genoh,
Penaus é oh hui eurusoh
É huélet en hou kredans en argand hag en eur,
Mar biuet én hou ti hanval doh er ré peur ?
Argand hemb en implé
E zou tra didalvé
Guel é deu liard hemb arvar,
Deu liard lakeit én implé,
Eit nen dé milion ha miliar
Ne vé jamés touchet énné,
Arlerh en Eutru Lafonten
É han de skriù ur litorien

Hag e ziskoei spisoh marsé
Ne laran meit ur huirioné
Un heh dén avarisius

En doé ur ioh argand tolpet
Doh ou sellec é vén euris
Doh ou hontein ne chuché ket.
Ne oé ket ean mestr d'é drézol.
Mes é drézol' oé mestr dehon.
Hemb arsaù én zun ag er hol.
Ean er goarné mat étaldon
Un dé, er maleurus amoed
E argand e vennas kuhet
En un toul groeit ardran é di
Léh ma nen dé jamés hañni.
Dalhmat é spered, é galon
E oé get é drézol mignon :
Epad en noz pe oé kousket,
Ennon atañ é huvréé.
Ha monet é hré d'er guélet
Marsé open dek kuéh én dé
Unan benak ag er hornad
É droieu kam e remerkas
Digoéh e'hras get en néhiad
Hag en argand e geméras.
Aveit er handerù peur na braseit melkoni ?
Pe gavas en trenoz léh en argand gouli !
Chetu ean é krial, é vleijal d'é drézol,
É tennein ar é vleu hanval doh unan fol.
Tostik tra d'er léh-sé
Un dén e dreméné.
A pe gleuas en tauleu kri
É arriuas d'er fonnplan
" Kansort, perak é houilet hui
Get kement a chif, emé ean,
Kollet e hués marsé
Hou moéz ? hou puglé ? "

— Nepas, emé en ol, argand em es kollet
— Argand ! émén ahoel ? — En toul-men e huélet.
— Mes, amoed, perak eùé
Er lakat én toulig-sé ?
Perak n'er lauskeh hui ér gér
En tired a hous arménér ?

Hous argand étaloh
Hellein e hret ésoh
En impléein él ma karet.
— En impléein ! Petra laret !
Énon, biskoah ne douchen
— Ama ! genoh m'er goulén.
Perak é houilet hui nezé ?
N'hellan ket konpres hou tristé.
En argand e zou groeit aveit bout impléet
Ha nepas, e gredan, eit chom én doar kuhet.
P'en dé guir enta, inosand
Ne douchen ket en hous argand
Laret d'ein a betra
É hoéh hui guel anehon
Argand e zou nitra
Ma ne hret implé geton ?
Aveidoh kerkloas e véné
Lakat ur mén én toulig-sé.

Stevan KERMORED.

TREU BRAU ANKOÉHET

Er hoh Brehoneg hag er Brehoneg - Galleg

DEVIZ

étré ur vam-goh, hé doarenéz, ur skolaér, ur
soudard, Uisant hag ur person.

(Kandalh)

IEHANN, ER SKOLAER

M'amieu, disket em es bet
En istoérieu a ol er bed.
Nen des nitra certainement
Ar en doar nag ér firmament

Ne houian guèl eit ne houiet,
Mam-goh, laret hou chapeled.
Et hollège en em es brillet
Me sé liés en des douget.
Er groéz, témoïn a ve victoér.
O m'amieu. na péh ur gloér,
Péh un *triompe* en dout prizieu,
C'est-à-dire, en devout livreu !
Hui e houér, mam-goh, er galleg,
Ha guèl éleih er brehoneg ;
Me houér-mé hoah guèl er latin,
Er greg ha pep *langage enfin* :
Chetu amen Virgil, Homér...

ER VAM-GOH

Avel en hoér é ma er brér !
Iehann, el latin e zou mat,
Mes éleih guèl predeg ha dad.
Disk, mar gelles, fonapl, er greg
Mes disk eùé er brehoneg.
Petra e ven laret *brillein*
Ur gir galleg-é pé latin ?
Ha nezé hoah *certainement*,
Triomphe, témoïn, firmament ?
Te houér kement tra zou ér bed,
Guél eidonn-mé me chapeled !
Peur Iehann, koh ki en hum vél,
Rak, allas ! nen des dén er mél !
Guélamb bremen er *haporal*
E zou bet pél ér *capital*.

ER HAPORAL

Me zou bet guir é, é Pariz
Comme ça environ dek miz.
Versaill eùé em es guélet.
Keh tud, hui e gav braù Guéné !
Bab ! Guéné e zou *pitoyable*
Ha Pariz e zou *admirable* :

Me farol, bath er *capital*
Tier zou èl er *hatéral*.
Ne laran ket hoah treu asses
Pe larehen *tout, nann, jamés*,
Mam-goh, ne venneoh hredein.

ER VAM-GOH

Ne hes ket dober a douein
M'ha kred erhoalh, hag e huel splann
É ous ker goastet èl Iehann.
Me huél é oh tud *pitoyable*.
Hag é kreder bout *admirable*.
Jaujein e hrehé d'oh ruein
Kentoh eit bout doh hun foëuein.
Er bugul e hoarn en deved,
Er peur dal e ia dré er bed
Ne houiant na latin, na greg ;
Mes ind e houér er brehoneg !
Biskoah Pariz n'ou des guélet,
Konz ou zadeu ne hoastant ket ;
É kovand nen dint bet biskoah
Guèl eit Jann é konzant neoah.

UISANT

Kanderù, Jannig, ha té Iehan,
Hou lod e hues bet peb unañ.
Haval genein eùé, me mam,
É vé mat m'hou péhé hou tam.
Sot bras oh get hou prehoneg,
Kounaret oh doh er galleg.
Damb, eit gout più en des rézon,
De gavouet en eutru person.

ER VAM-GOH

Guirioné zou guèl eit rézon !

UISANT

Rézon nen dé ket a feson ?

ER VAM-GOH

Pas rè ; mes ne zaléamb ket,
Damb mar karet de vout barnet.
EN DOARENÉZ, chifet, a voéb izél :
Barnet ! a ! na drolet girieu !
Jujet e hré droug d'hé géneu !

ER VAM-GOH

Hum ! petra lares-té, Jannig ?

EN DOARENÉZ

Nitra, mam-goh, ne sañnan grik.

ER VAM-GOH

Pe ne vér ket mui Bretonéz
É téz de vout geuiardéz !

Er person, Uisant, Er Vam-goh hag er réral

UISANT

A ! démat d'oh, Eutru Person,

ER PERSON

Démat, Uisant ! Joéius bras on
Mam-goh, doh hou kuélet ér porh !

ER VAM-GOH

Eutru Person, péh un diforh
Etré hui ha mar-a-unan
E gav geté é hunéan !
Hiniù hoah ia, hiniù en dé,
Béh zou bet étrézéz ha mé,
Rak ma laran ne houiant mui
Konz erhat avel ma hret hui.

(Er vam-goh e zisko get hé biz Iebann ba Jannig)

A houdé m'en dint bet ér skol,
Konz e hrant avel penneu fol.
Biskoah predegeu ken truhék ;
Nen dint brehonek na galleg.
Ni e ven gout hag ind pé mé,
Eutru, en des er huirioné.

ER SKOLAÉR

Eutru keh, n'hun es peah erbet
Get mam-goh rak ne gonzamb ket
Emé-hi, avel er goh tud.
Eit kement-sen é kas brud.
Ret é pourtant bout raisonnable ;
Mes mam-goh zou impitoyable !
Chanjein e hra pep tra ér bed ;
Perak é vehemb-ni dalhet
De gonz él ma hré hun tadeu ?
Me gav genein el lavregeu
Zou komctob eit brageu bras.
A vrageu mui ne hrér ket kas !
Hama ! pe vou enrichisset,
Pé pinüikeit, él ma laret.
Hul langage get er galleg,
Kaeroh kalz vou er brehoneg.
Hiniù hoah m'em es admirer
Er beleg en des predeget.
Gouiet, 'mé en entré kuré,
Gouiet mat petra é er fé :
Hi zou er mén fondamental
A hun doctrine en général.
Ja, kement-sen e zou predeg !

ER VAM-GOH

Ia, mes non pas é brehoneg !

EN EUTRU PERSON

Mem bugalé, cheleuet bloh
Er péh e ian de laret d'oh :
Girieu Gal zou mat é galleg,
Ne dallant tra é brehoneg.
Chetu enta spis me chonj mé :
Get mam-goh 'ma er huirioné !

Manœu hul lénerion

Bevan, deit marsé a biù = vif.
Blanchard, Blancho e zou gallek.
Le Bescond = vicomte.
Le Borgne e zou gallek.
Le Borgne e zou gallek.
Le Boulard e zou merhat ur morhanu. En hani en des ur pen bras, en hani e zou rond èl ur voul.
Le Bozellec, Le Bouhellec = gras à lard. Deit ag er gir bouzelleu = boyaux.
Le Bourser = boursier.
Le Boulge = remuant.
Le Blay = Blei, (loup).
Bourric = flasque, mou.
Béchu deit ag er galleg bee. Er gir bee galleg e zou dit gosik sur ag er gir brehoneg beg. Er *Catholicon* é kavér : Beguc = *Beschuit*.
Le Bourhis = bourgeois.
Cabelllec = huppé.
Cadet = gallek.
Cadic = batailleur.
Cado, deit ag er gir *Cad* = bataille.
Cadoret, brhoneg koh : *cat-guoret* = en hani, e sekour ér hrézel.
Cadoudal, haval doh *Cadoret*.
Cadouellan = excellent, distingué dans le combat.
Caer = beau.
Caignec = dos large.
Calonnec = courageux.
Le Calvé = charpentier.
Le Cam = boiteux.
Cappé ag er galleg *cape*, merhat.
Caradeo ha Carado = aimable.
Carel = bellette.
Le Carff = cerf.
Carnac hanu ur barréz.
Carrér, Carour, Charrier = charon.
Le Clerc : gallek.
Closmadeuc = le clos de Madeuc, Madec.
Coatsalliou = le bois de Salliou.
Coeffic = petite coiffe.
Coetmeur = grand bois.
Coguic = petit coq.
Colombel = petite colombe (gallek).
Conan = très élevé.

V

PEIZANTED BREIH-IZÉL !...

50 o/o, en hantér, e hounieet doh hum chervij a un digouenéreu **TITANIA**.

Aséet ind ha hui e huélou mar nen dé ket guir. Ni ou has d'asé aveit nitra.

Goulennet rot-marhadoureh hag alieu gel

Cie **TITANIA**, 46e ru Curial, Pariz

7-8

Apotikereh skuir vrás

L. BOUTHELIER, Renour

7, ru er Fetan (rue des Fontaines) en Orian

En Apotikereh vrasan ag er hornad. Marhadmatoh eit é lén aral. TUD EN TI E GONZ BREHONEG 5-8

HENTEU HOARN ER MORBIHAN

Linen gar en Orian d'er hé

A houdé er 5 a viz-mé é hes ul linen hag e ia a gar-vihan en Orian d'er Hé Rohan.

Ne vou hum chervijet ag el linen-sé nameit eit er wagonieu lan e zeli monet ar goar. Mar hues d'hum chervij ag el linen-sé skriuet de Renour en gonnagnoneh (Gar bihan é Guénéed).

Livreu Neùé

Grammaire bretonne, du dialecte de Tréguier, par l'abbé L. Le Clerc, licencié ès-lettres. 2 fr. 75, franco (é guerh é bureù Dihunamb).

Chetu ul livr neùé hag e hra inour d'en hani en des ean groeit hag eùé d'er brehoneg. De getan pen ret é d'ein laret é ma groeit ar skuir Gramadeg en D. Guilevic hag Er Goff, aveit brehoneg Guénéed. Bremen, mar kar ataú Breihiz Bro-Tregér heli alien mat en E. Le Clerc, Breihiz Bro-Guénéed e vou és dehè lén er peh e vou skriuet é brehoneg Tregér. P'hum gleuehé elsé er skriuagneron a Gerné hag a Léon, ag ur pen d'en pen aral Vreih, un dén akourset de lén er brehoneg e hellehê konpres en ol brehonegeu.

Livr en E. Le Clerc e chervijou élleih, nitra suroh, de dostat muioh mui Tregériz ha Guenediz. Lakat e hra reihet é brehoneg Tregér él ma zou lakeit é brehoneg Guénéed get livreu en D. Guilevic, Er Goff, Ernault. Er brehoneg e zei elsé a nebedigue de vout, ur iéz reihet mat, ur mod-skriù dehon és de ziskein, en hani ésan é mesk en ol iézeu ag er bed.

Trugéré e laramb enta d'en E Le Clerc aveit é labour. Rezei er Vreihiz nivérus de brenuin é livr eit rein kalon dehon de zisoh get labourieu aral é ma édan mollein.

SIROP CELTIQUE

démie de Médecine, er ihuellan prim e ve reit.

Kerhet de Bariz

Pébig hoari sauet get LOEIZ HERRIEU aveit er skolie. 6 blank er péh ; 8 real en dousén (hemb mizeu dré er post.)

É guerh é bureù Dibunamb ; e ti en E. Le Bayon, livrour, ru er Morbihan, én Oriant hag é Loguneh é ti en I. Guillou, livrouréz, tachen Sant Salvér.

ULMINUCINE MOREUL

Er guellan lezeu aveit digousi er goed, aveit gobér goed neuc, ru ha biuidik.

Guellat e hra aben token er vulgalé en ur rein déhé liu brau er iehed.

Lakat e hra er goed de labourat d'er merhed fal liuet.

El lezeu-zen bra burhudeu é mesk er ré vras hag er ré vihan.

É guerh é peb-apotikereh : el litrad, deu skoud, (6 fr.); en hantér litrad : pearzek real, (3 fr. 50); er vouteilla-dig : 9 real, (2 fr. 25).

N'en des gueil lezeu ar en doar.

PEIZANTED BREIH-IZÉL !...

50 o/o, en hantér, e hounieet doh hum chervij a un digoëuenéreu **TITANIA**.

Aséet ind ha hui e huélou mar nen dé kel guir. Ni ou has d'asé aveit nitra.

Goulennet rol-marhadoureh hag alien get

Cie TITANIA, 46e rue Curial, Pariz

7-8

Apotikereh skuir vrás

L. BOUTHELIER, Renour

7, ru er Fetan (rue des Fontaines) én Oriant

En Apotikereh vrasan ag er hornad. Marhadmatoh eit é léh aral.

TUD EN TI E GONZ BREHONEG

5-8

É TI LANGRÉE

HORLOGEUR HAG. ORFÉBOUR

É korn ru er ork ha rabin er Bov, ÉN ORIANT

Ekavér :

Horlojeu, montreù ha chalennet a bep sort. Bizeuiér kaer ha brageriseu aral. Bloukeu giz er vro, ré vrau giz koh, ha réral giz neué get herminéd, aveit tokeu ha boteu mihér. Boketeu ered.

Eit bout digemérel ha cherivet mat, herhet de di Langrée.

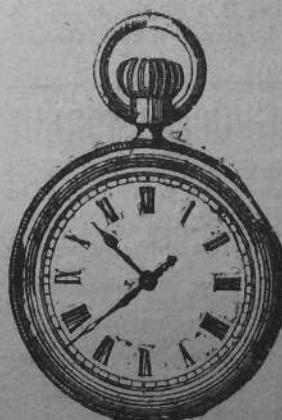
Inou e prén en dud iouank ou brageriseu.

EN E. LANGRÉE EN DES TIÉR ARAL :

É GUÉNED, 4 ru Billaut.

É KIMPERLÉ, ru er Skolieu. E KIBÉREN.

Konzein e hrér brehoneg én tiér-sé.

SIROP CELTIQUE

démie de Médecine, er ihuellan prim e ve reit.

Kerhet de Bariz

Pébig hoari savet get LOEIZ HERRIEU avait er skolioù. 6 blank er péh ; 8 real en dousén (hemb mizeu dré er post.)

É guerh é burèu Dihunamb ; e ti en E. Le Bayon, livrour, ru er Morbihan, én Oriant hag é Logunec é ti en I. Guillou, livrouréz, tachen Sant Salvér.

ULMINUCINE MOREUL

Er guellan lezeu avait digousi er goed, aveit gobér goed neué, ru ha biüidik.

Guellat e hra aben token er vugale en ur rein dehé liù brau er lehed.

Lakat e hra er goed de labourat d'er merhed fal liuet.

El lezeu-zen e hra burhudeu é mesk er ré vras hag er ré vihan.

E guerh é peb apotikereh : el litrad, deu skouid, (6 fr.); en hantér litrad : pearzek real, (3 fr. 50); er vouteilla-dig : 9 real, (2 fr. 25).

N'en des guel lezeu ar en doar.

Livrdi brehonek

El livreu-men e vé kavet de brénein é burèu er *Pays Breton*.

(*Kas en argand én ur houlen el livren*) :

GUILLEVIC et LE GOFF. — *Grammaire bretonne*, du dialecte de

Vannes 10 r. 1 bl.

Exercices de Grammaire bretonne, 10 r. 1 bl.

Vocabulaire (ou petit dictionnaire) 14 r. bihanoch 2 vl.

breton-français et français-breton. 14 r. bihanoch 2 vl.

E. ERNAULT. — *Dictionnaire breton-français* du dialecte de

Vannes 22 r.

P. BELLEC. — *Imitation Jésus-Krist* skriuet é brehoneg mat, 21 bl.

LAMOUR. — *Bim-Bin ha Mizer* ha péhieu aral deverrus. 7 bl.

MARION. — *Magazin spirituel*, livr ag er choej aveit diskein skriù

ha kong brehoneg reih. 10 r.

STÉPHAN. — *Livr bugale Mari*, er brauan livr de lén épad miz

Mari. 6 r.

X. — *Istoër Pérhinded Santéz Anna* 24 bl.

LARBOULET. — *Buhé Jésus-Krist* 22 bl.

— *Buhé er Huerhiéz Vari*. 22 bl.

L. HERRIEU — GUILLERM. — *Recueil de mélodies bretones,*

brehoneg-galleg ha toänneu. 8 r.

En Eruen hag er Rozen kan-éred get en ton ha deu 10 bl.

bortelec 10 bl.

Arzur III Duk Breih kan get en ton 3 bl.

Péhieu-hoari

J. ER GLÉAN. — *Soudarded Sant Kornelli* 10 bl.

En Ozegeanned 26 bl.

L. HERRIEU — *Kerhet de Bariz*, (eit er skolioù) 6 bl.

JOB EN DROUZ-VOR. — *En Tri Kansort* 10 bl.

Primeu

Livr erbet ne hrei kement a blijadur d'er vugalé èl bleadeu Dihunamb, groeit ul livr geté. É lêh rein d'er skolaerion livren gallek ne you ket sellet dohté, reit enta dehé bleadeu Dihunamb.

Er bléad 1906

grouiet, get ur golo papér kriù 9 r.

Er bléad 1907

ur sord 7 r.

Eit ou lêrennein (relief) e koust kiroh (goulennet er priz).

Distaujet e vou d'er ré e houlennoù mar a vitéad.

Dalhamb atañ doh korolleu hur bro : ind e zou brau, ind e zou fur,

TI ER CHEMINAL BRAS

(Sauet a houdé er blé 1872)

Ol en dud a ziar er méz e ia de brenain ou zreu de di er vredér

CORBIERRE

Ru Hoche (étal kazern er Soudarded) ÉN ORIANT

Kavein e hrér inou : GUSKEMANTEU A BEP SORT : *Mihéraj, Gloanaj sei, lién koarh ha kolon, gloan mérinoz ha molton, flanel, jileteu-jiboés, chaleu ; MERSEREH, VELOUZ ; Plu, gloan ha ran eil guléieu ; ha kement danné e zou. Dantérieu braù get ermineu.*

Ti Corbierre e huerh DANNÉ AG ER HETAN eit gobér guske-manteu giz er vro ha neoah e vé MARHADMATOH en treu inou eit é léh aral. *Er guellan digemér e hrér ag en ol.*

TUD EN TI E GONZ BREHONEG

12-8

ASURANSEU ENEP D'EN TAN

Peré é e zou er guellan ?

Rah en dud e houi penaus en asuranseu « Mutuelles » e zou eleih quel eit er ré e gemér bep plé primau (Compagnies à Primes fixes). Chetu perak ehé huelor kement a dud é vont ér « Mutuelles ». Er « Mutuelles » nou des chet de bœin bep plé lod a ou amerh d'er ré e zou Jodek euné èl en « ASURANSEU GET PRIMEU » ; marhadmatch ind deustou mar dint neoah ken sur.

E mesk er ré huellan ag er « Mutuelles » é ma er
MUTUELLES DU MANS

sauet ér blé 1828 ha 1842 ; 20 ha 30 o/o e gemérant nebetoñ eit er ré. Chetu amen, é ber grieu, é pé stad e ma er gansortereh-sé :

549.281 kansort. Madeu asuret : 6 miliar 4.3.344.924 livr. A houdé men dé bet sauet **176.830** ré losket e zou bet péiet dehé **41 million, 464 mil, 355 livr**, aben hag abéh, hemb marhatat.

5 million ou des a kosté ; **10 million**, eit ou miret dol er goalchans.

Kerhet de huélet pé skriuet d'en Duch : De Torquat, é Guénéed ; de Gouttepagnon, én Oriant ; Berthelot de la Glétais, é Ploermel ; Pineau, é Pondi, hag e zevizou d'oh petra gobér.

1-8

Mar hues guin hag ivaj aral de brénein ha mar faut d'oh bout chervijet mat, kerhet de di

ALFRED SAULNIER HA J. CHAUMEL, GUÉHARAL

CORMIER-LECOQ

deit én ou léh

15, rabin er Hé (15, cours des Quais, 15)-
EN ORIANT

Guin ag mercheu ketan. Likoraj,
guin-ardant, siroeraj. 2-8

HOTEL DE BRETAGNE
GUÉNED (VANNES)

En ur ariù é kér get hent er gar
Dalhet get ea Ist. CAUSSE ha he
mab, perhened.

Bihans ag er choej, pris re gir. Guléieu mat Kar en ostaleri e ve é qar
Guénéed sei trein. Ol er guir Vreihiz e
zicheu en ti-zé. Konz e hrér trakcreg

28

En eñehour : Stén LE BAYON

Mollet é ti en E. LE BAYON, 69, ru er Morbihan, én Oriant